

DATOS IDENTIFICATIVOS

Ética e responsabilidade social corporativa

Materia	Ética e responsabilidade social corporativa			
Código	V55G020V01933			
Titulación	Grao en Administración e Dirección de Empresas			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	3	2c
Lingua de impartición	Inglés			
Departamento	Departamento do IESIDE (Vigo)			
Coordinador/a	Fafián García, Blanca			
Profesorado	Fafián García, Blanca			
Correo-e	blanca.fafian@ieside.edu			
Web	http://www.ieside.edu			
Descrición xeral	O obxectivo desta materia é proporcionar coñecementos actualizados sobre Ética e Responsabilidade Social Corporativa e implicar activamente ao estudante para desenvolver a súa conciencia ética e que a aplique na toma de decisións nos seus futuros postos directivos. Esta materia impartirase integramente en inglés, por tanto, é imprescindible que os estudantes acrediten, con anterioridade, estar en posesión dun certificado oficial acreditando un nivel B2 de inglés.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código	
B1	Capacidade de análise e síntese
B2	Pensamento crítico e autocrítico
B3	Habilidades relacionadas co uso de aplicacións informáticas utilizadas na xestión empresarial
B4	Poder transmitir ideas, información, problemas e situacións ao público tanto especializado como non especializado
B5	Habilidades de comunicación oral e escrita
B6	Habilidades de comunicación a través de Internet e, dominio de ferramentas multimedia para a comunicación a distancia
B7	Ler e comunicarse en inglés como lingua estranxeira
B8	Comunicarse con fluidez no seu entorno, incluíndo competencias interpersoais de escoita activa, negociación, persuasión e presentación
B9	Capacidade de actuación eficaz dentro dun equipo de traballo
B10	Emitir informes de asesoramento sobre situacións concretas de empresas e mercados
B11	Redactar proxectos de xestión global ou de áreas funcionais da empresa
B12	Desenvolver as habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía
B13	Capacidade de aprendizaxe e traballo autónomo
B14	Capacidade de aplicar os coñecementos teóricos e prácticos adquiridos nun contexto académico especializado
C5	Posuír e comprender coñecementos sobre a relación entre a empresa e o seu entorno avaliando a súa repercusión na estratexia, comportamento, xestión e sustentabilidade empresarial
C6	Posuír e comprender coñecementos sobre os distintos procesos, procedementos e prácticas de xestión empresarial
C7	Posuír e comprender coñecementos sobre as principais técnicas instrumentais aplicadas ao ámbito empresarial
C8	Aplicar os coñecementos adquiridos a futuras situacións profesionais e desenvolver competencias relacionadas coa elaboración e defensa de argumentos e resolución de problemas dentro da súa área de estudo
C9	Identificar a xeneralidade dos problemas económicos que se suscitan nas empresas, e saber utilizar os principais instrumentos existentes para a súa resolución
C10	Valorar, a partir dos rexistros relevantes de información, a situación e previsible evolución dunha empresa
C11	Tomar decisións estratéxicas utilizando diferentes tipos de modelos empresariais
C12	Solucionar de maneira eficaz problemas e tomar decisións utilizando métodos cuantitativos e cualitativos apropiados, incluíndo entre eles a identificación, formulación e solución dos problemas empresariais

C13	Mobilidade e adaptabilidade a entornos e situacións diferentes
C15	Ter a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética
C16	Habilidades na procura, identificación e interpretación de fontes de información económica relevante
D1	Xestión persoal efectiva en termos de tempo, planificación e comportamento, motivación e iniciativa tanto individual como empresarial
D2	Capacidade de lideranza, incluíndo empatía co resto de persoas
D3	Responsabilidade e capacidade para asumir compromisos
D4	Compromiso ético no traballo
D5	Motivación pola calidade e mellora continua

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
*Autovaluar valores persoais e entender a súa influencia na nosa conduta moral e no proceso de toma de decisións profesionais.	B2 B5 B7 B9 B12 B14	C5 C7 C8 C13 C15	D1 D2 D3 D4 D5
Desenvolver a sensibilidade cara aos beneficios da *implementación de políticas de *RSC na empresa familiarizándose coas principais iniciativas galegas, nacionais e internacionais neste ámbito e cos modelos de bo goberno.	B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12 B13 B14	C5 C6 C7 C8 C9 C11 C15	D1 D2 D3 D4 D5
Incrementar a conciencia achega do papel da ética na sociedade e o desenvolvemento sustentable explorando modelos innovadores de equilibrio social e económico.	B1 B2 B4 B5 B7 B8 B9 B12 B13	C5 C8 C13 C15 C16	D2 D3 D4 D5
Distinguir entre *dilemas comúns (correcto *versus incorrecto) e complexos (correcto *versus dereito) e aprender como aplicar as teorías para afrontar #ambos os tipo de asuntos morais	B1 B2 B5 B7 B9 B10 B12	C5 C6 C7 C8 C9 C10 C11 C12 C15	D2 D3 D4

Contidos

Tema	
1. OBXECTIVOS VITAIS	1.1. Valoración de obxectivos de vida persoal 1.2. Implicacións dos obxectivos de vida nas decisións éticas 1.3. A función da intuición na toma de decisións
2. FUNDAMENTOS DA *ETICA	2.1. *Etica E moralidade 2.2. *Etica e cultura 2.3. *Etica E relixión 2.4. *Etica e lealdade corporativa (a Síndrome da Apatía do viandante) 2.5. *Etica E *coconciencia (o test do soño)

3. PRINCIPIOS ÉTICOS NA EMPRESA

3.1. *CONSECUENCIALISTAS

*Egoísmo

*Utilitarianismo

*Liberatarianismo

3.2. NON-*CONSENCUALISTAS

*Kant *Categorico Imperativo

John *Rawls

4. *DILEMAS ÉTICOS COMPLEXOS

4.1. QUE É Un CORRECTO *VERSUS CORRECTO *DILEMA?

4.2. MANEIRAS de SOLUCIONAR *RvR *DILEMAS

*Aristotle: Saber as vosas raíces

*Nietzsche: Ser ti

*Machiavelli: Ser realista

5. INICIATIVAS INTERNACIONAIS DE BO GOBERNO

E SUSTENTABILIDADE

5.1. PACTO MUNDIAL

5.2. OBXECTIVOS DE DESENVOLVEMENTO SUSTENTABLE

5.3. *PRME

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Presentación	12	12	24
Estudo de casos	5	10	15
Debate	10	26	36
Estudo de casos	0	10	10
Lección maxistral	25	40	65

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Presentación	En parellas, o profesor asignará e tutelará a comparativa de diferentes iniciativas nacionais e internacionais de Responsabilidade Social Corporativa de dúas empresas competidoras no mesmo sector (*Ej.INDITEX *versus MANGO) . Os compañeiros e o profesor poderán realizar preguntas para ampliar os seus coñecementos do tema a tratar..
Estudo de casos	Para apoiar a comprensión dos conceptos presentados na aula, os estudantes lerán e analizarán fose da aula diversos casos prácticos baseados en situacións reais e que posteriormente serán estudados e debatidos en clase cos compañeiros.
Debate	Os estudantes e o profesor proporán temas éticos de actualidade que desexen debater. Decidirase por sorteo si a postura do equipo será a favor ou en contra do tema a debater. Cada equipo estudará en profundidade o tema usando fontes fiables e fará unha presentación de 20 minutos aos seus compañeiros. Posteriormente dirixirán un debate no que os compañeiros poderán demandar máis información de cada punto de vista e modificar as súas posicións iniciais respecto ao tema.
Estudo de casos	En cada tema os estudantes, en equipos de traballo, analizarán diferentes casos de conflitos culturais nas distintas *areas funcionais da empresa e debaterán as súas conclusións en clase.
Lección maxistral	En clase presentarase o temario cun forte apoio de material audiovisual (vídeos, documentais e películas de cine) que *permtirán entender e debater os conceptos expostos polo profesor. Por outra banda, darase gran relevancia á lectura de noticias de actualidade (tanto en medios tradicionais como dixitais) para *ejemplificar e demostrar a directa conexión entre os conceptos expostos na aula co día a día da nosa sociedade e a empresa.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Lección maxistral	Apoio no *autoconocimiento de valores persoais a través das ferramentas de *autoevaluación.
Debate	Asesoramento na elección de temas e enfoques e na procura de fontes de información fiables.

Avaliación

Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
------------	---------------	---------------------------------------

Presentación	En equipos presentaranse os resultados de investigación sobre a *RSC de empresas competidoras ou ben o resultado dos proxectos de aprendizaxe-servizo desenvolvidos.	15	B1 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12 B13 B14	C5 C6 C8 C13 C15 C16	D1 D3 D4 D5
Debate	Avaliarase a calidade da presentación cantidade e calidade dos argumentos, fontes, apoio audiovisual así como a xestión do debate na aula (resposta a preguntas dos compañeiros e profesor..).	25	B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B12 B13 B14	C5 C8 C13 C15 C16	D1 D2 D3 D4 D5
Estudo de casos	Valorarase a iniciativa e participación individual na aula durante os debates e análises de casos, xa sexan presentados en soporte escrito como audiovisual.	10	B1 B2 B4 B5 B7 B8 B13 B14	C5 C8 C12	D1 D2 D4 D5
Lección maxistral	Avaliarase mediante un exame final que recollerá os temas expostos en clase e que terá unha parte teórica e parte práctica, na que se incluírán casos, temas tratados nas exposicións e lecturas obrigatorias.	50	B1 B2 B5 B7 B10 B12 B14	C5 C6 C7 C8 C9 C10 C11 C12	D1 D3

Outros comentarios sobre a Avaliación

Ningún traballo nin presentación será cualificado si contén algún parágrafo ou frase con plaxio ou bibliografía indebidamente presentada.

O exame final de curso (50%) poderá facer media co resto de cualificacións e avaliacións obtidas, sempre que nesta proba obtéñase 3,5 puntos ou máis, sobre un total de 10.

Non se aceptarán traballos, ou presentacións, fóra de prazo.

A asistencia ás clases é un compoñente esencial da avaliación e, por tanto, é obrigatoria.

Todas as faltas serán tidas en conta para o cálculo das penalizacións, aínda que estas sexan xustificadas.

As penalizacións serán de aplicación en cada materia, en función dos seguintes baremos:

- A non asistencia a máis do 10% das horas lectivas, penalizarase cunha redución dun terzo na avaliación continua da materia.
- A non asistencia a máis do 20% das horas lectivas, penalizarase cunha redución de dous terzos na avaliación continua da materia.
- A non asistencia a máis do 30% das horas lectivas, penalizarase cun cero na avaliación continua da materia.

A nota obtida na avaliación continua (50% da nota final) manterase en todas as oportunidades de exame do ano académico 2022/2023.

Para os estudantes que se matriculen na convocatoria de Fin de Carreira (que teñen 24 ECTS pendentes de cursos anteriores, con materias cursadas pero non aprobadas) só se terá en conta a nota do exame.

A corrección dos exames finais será "cega".

As datas e horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Centro para o curso 2022/2023.

No caso de conflito ou disparidade entre as datas dos exames prevalecerán as sinaladas na páxina web da Facultade.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

WILKINSON, R & PICKET, K, **The Spirit Level: Why greater equality makes societies stronger**, Bloomsbury, 2015

Bibliografía Complementaria

ARISTÓTELES, **Ética a Nicómaco**, Centro de Estudios Constitucionales, 1989

HELSEL, S, **Indignaos**, Ediciones Simbióticas, 2011

LAYARD, R, **Happiness: Lessons from a new science**, Penguin, 2005

PATETA, C, **A short guide to Ethical Risk**, Gower Publishing, 2010

<http://www.unglobalcompact.org/>,

http://www.csreurope.org/pages/en/about_us.html,

<http://www.empresaresponsable.com>,

<http://www.foretica.org/>,

<http://www.greatplacetowork.es/>,

<http://www.transparenciainternacional.com/>,

<http://www.fundacionlealtad.es>,

<http://www.esade.edu/research/eng/socialinnovation>,

<http://www.observatorios.org/http://www.sa8000.org>,

TRUJILLO, E, **La sociedad que no quería ser anónima**, Lideditorial, 2013

https://ec.europa.eu/commission/publications/reflection-paper-towards-sustainable-europe-2030_en, **Reflection Paper: Towards a Sustainable Europe by 2030**, 2019

WORLD ECONOMIC FORUM, **Global Risks Report**, 2021

HELLIWELL, J; LAYARD, R; SACHS, J; DE NEVE, J.E; AKNIN, L & WONG, SH., **World Happiness Report**, 2021

BADARACCO, J.L.Jr, **Managing the Gray**, Harvard, 2016

<https://ieside.edu/actualidad/presentamos-el-primer-informe-de-progreso-de-nuestra-adhesion-los-prin>, **IESIDE PRME (SIP) REPORT**, 2021

FLYNN PATRICIA; KEONG TAN, TAY; GUDIC, MILENKO, **Redefining Success: Integrating sustainability into Management Education**, Routledge, 2018

Recomendacións